

Regeringens proposition

1978/79:120

med förslag om inrättande av statens miljömedicinska laboratorium;

beslutad den 1 mars 1979.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll ovan nämnda dag.

På regeringens vägnar

OLA ULLSTEN

HEDDA LINDAHL

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att den omgivningshygieniska avdelningen vid statens naturvårdsverk skiljs från naturvårdsverket och ombildas till ett fristående miljömedicinskt laboratorium med socialstyrelsen som chefsmyndighet.

Den nya organisationen föreslås bli genomförd den 1 juli 1979.

SOCIALDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1979-03-01

Närvarande: statsministern Ullsten, ordförande, och statsråden Sven Romanus, Mundebo, Wikström, Friggebo, Wirtén, Huss, Rodhe, Wahlberg, Hansson, Enlund, Lindahl, Winther, De Geer, Blix, Cars, Gabriel Romanus, Tham, Bondestam.

Föredragande: statsrådet Lindahl

Proposition med förslag om inrättande av statens miljömedicinska laboratorium

---

1 Inledning

Den omgivningshygieniska avdelningen (OHA) vid statens naturvårdsverk har sitt ursprung i statens institut för folkhälsan. Folkhälsoinstitutet upphörde som självständig myndighet, då statens livsmedelsverk inrättades den 1 januari 1972. Samtidigt inordnades den omgivningshygieniska avdelningen provisoriskt i statens naturvårdsverk.

Sedan dess har OHA:s framtida ställning och organisation diskuterats i olika sammanhang. Frågan behandlades senast i arbetsmiljöutredningens betänkande (SOU 1976:1) Arbetsmiljölag. I betänkandet föreslogs att OHA skulle knytas till socialstyrelsen och bilda ett laboratorium för miljömedicinska frågor.

Arbetsmiljöutredningen anförde bl. a. att den inte kunde ansluta sig till det förslag om inrättande av ett institut för miljömedicin för produktkontrollen som förts fram av kommittén för samordning av laboratorieresurserna vid arbetarskyddsstyrelsen och naturvårdsverket i betänkandet (Ds A 1974:3) Institut för miljömedicin, vilket betänkande jämte remissyttranden överlämnats till arbetsmiljöutredningen för beaktande. Arbetsmiljöutredningen fann det emellertid angeläget att finna en väg för att verksamheten vid den till naturvårdsverket provisoriskt anknutna omgivningshygieniska avdelningen skulle få en sådan organisatorisk ram att avdelningens resurser skulle komma till bästa möjliga användning. Arbetsmiljöutredningen granskade härvid verksamhetsområdena hos OHA:s huvudavsnämre arbetarskyddsstyrelsen, naturvårdsverket och socialstyrelsen och fann att OHA:s verksamhet låg väl i linje med de intressen som socialstyrelsen har inom miljömedicinen.

Utredningen förordade därför att OHA skulle knytas organisatoriskt till socialstyrelsen och bilda ett laboratorium för miljömedicinska frågor.

De remissinstanser som yttrade sig över arbetsmiljöutredningens förslag i den här aktuella delen har varit övervägande positiva till förslaget. Angelägenheten av att naturvårdsverket, arbetarskyddsstyrelsen, produktkontrollnämnden och andra avnämare av OHA:s tjänster även fortsättningsvis får tillgång till OHA:s kunskap betonades. Arbetsmiljöutredningen har i sitt betänkande även understrukit angelägenheten av att i arbetsmiljöarbetet beakta och föra fram de psykosociala frågornas betydelse. Detta har föranlett vissa remissinstanser att erinra om vikten av att verksamheten vid laboratoriet för klinisk stressforskning vid karolinska institutet erhåller viss basfinansiering. Några remissinstanser föreslog även att nämnda laboratorium borde knytas till det föreslagna miljömedicinska laboratoriet.

Dåvarande statsrådet Troedsson tillsatte i september 1977 en interdepartemental arbetsgrupp med uppgift att skyndsamt lägga fram förslag om anknäytning till socialstyrelsen av OHA och laboratoriet för klinisk stressforskning vid karolinska institutet. Arbetsgruppens uppgifter angavs närmare i en särskild promemoria. Enligt promemorian skulle arbetsgruppen pröva inriktningen och finansieringen av den fortsatta verksamheten med utgångspunkt i dels att OHA och laboratoriet för klinisk stressforskning ombildas till ett miljömedicinskt laboratorium med socialstyrelsen som chefsmyndighet, dels att anknäytningen till karolinska institutets hygieniska institution av den del av verksamheten som motsvaras av nuvarande OHA skall bestå. Vidare skulle arbetsgruppen bl. a. föreslå programindelning och organisation av verksamheten samt klarlägga de anslagstekniska konsekvenserna av omläggningen och lägga fram förslag till ny anslagskonstruktion. Möjligheten att tillämpa den s. k. uppdragsmodellen skulle övervägas. Den nu nämnda arbetsgruppen upplöstes under början av hösten 1978, varefter frågan om bildande av ett miljömedicinskt laboratorium har beretts inom regeringskansliet under medverkan av den rådgivande arbetsgrupp och den referensgrupp som tillsatts för att se över socialstyrelsens framtida organisation och arbetsuppgifter. Beredningsarbetet rörande socialstyrelsen fortsätter och proposition i ärendet beräknas komma att föreläggas riksdagen under våren. Därvid kan även vissa ytterligare frågor inom det miljömedicinska området komma att tas upp.

Förslag i anledning av arbetsmiljöutredningens betänkande samt remissutfallet över detta har tidigare redovisats för riksdagen (prop. 1976/77:49, SoU 1977/78:1, rskr 1977/78:18). I nämnda proposition anmäldes arbetsmiljöutredningens förslag att knyta OHA till socialstyrelsen som ett miljömedicinskt laboratorium. Med hänsyn till att frågan bereddes inom socialdepartementet behandlades inte förslaget i denna del i propositionen.

I budgetpropositionen 1979 (prop. 1978/79:100 bil. 8 s. 104) har regeringen föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, till Statens

miljömedicinska laboratorium för budgetåret 1979/80 beräkna ett förslagsanslag av 9 923 000 kr. Efter samråd med jordbruksministern anhåller jag nu att få ta upp denna fråga.

2 Föredragandens överväganden

2.1 OHA:s nuvarande verksamhet och organisation

Enligt instruktionen (1967:444) för statens naturvårdsverk (omtryckt 1973:336, ändrad senast 1977:345) skall en omgivningshygienisk avdelning finnas inom verket. Professorn i hälsovårdslära vid karolinska institutet är föreståndare för avdelningen. Vid avdelningen skall också finnas en biträdande avdelningsföreståndare.

OHA har enligt nämnda instruktion till uppgift att bedriva undersökningsverksamhet inom det omgivningshygieniska området. En viktig del av OHA:s verksamhet består i att biträda olika statliga och kommunala myndigheter och organisationer. Denna verksamhet utförs i vissa fall mot ersättning enligt bestämmelser som fastställs av naturvårdsverket efter samråd med riksrevisionsverket.

Målet för OHA:s verksamhet är att främja folkhälsan genom att medverka i samhällets åtgärder mot skadliga fysikalisk-kemiska faktorer i omgivningen. I sitt arbete strävar OHA efter att inte bara ge människor största möjliga säkerhet i miljön utan också främja befolkningens trivsel och välbefinnande.

OHA:s huvudsakliga verksamhet består i att lämna medicinskt-hygieniskt bedömningsunderlag till myndigheter och enskilda såväl genom egen forskning och egna utredningar som genom sammanställningar av andras forskningsresultat. Vidare medverkar OHA i bevakningen av hälsoläget i landet vad avser dess beroende av omgivningshygieniska riskfaktorer, så att ogynnsamma utvecklingstendenser kan upptäckas tidigt. OHA deltar i utvecklingen av medicinska undersökningsmodeller och den metodkontroll som krävs för förebyggande åtgärder mot skadliga miljöfaktorer. OHA medverkar också i utbildningen av hälsovårdspersonal i landet.

OHA:s arbetsuppgifter omfattar ärendehandläggning, forskning, undervisning samt deltagande i nationellt och internationellt utrednings- och kommittéarbete. Avnämare är i första hand statliga myndigheter, framför allt socialstyrelsen, naturvårdsverket, produktkontrollnämnden och arbetarskyddsstyrelsen. Bland övriga avnämare märks bl. a. departement, kommunala myndigheter, industrier och organisationer.

Ärendena avser till största delen frågor om kemiska produkter, luftföroreningar, buller och vatten inom omgivnings-, bostads- och arbetshygienens områden. Forskningen vid OHA är målinriktad. Främst studeras effekter på människans hälsa av fysikaliska (t. ex. buller) eller kemiska (t. ex. metaller, luftföroreningar) faktorer i miljön. Härvid används toxikologisk, epidemiologisk, fysiologisk och psykofysisk metodik. En väsentlig del av verksam-

heten är inriktad på att lösa olika metodologiska problem.

Strålskyddsproblem eller utpräglade arbetarskyddsfrågor omfattas inte av OHA:s verksamhet utan faller inom statens strålskyddsinstitutets och arbetarskyddsstyrelsens ansvarsområden.

OHA svarar för viss utbildning av dels hälsovårdsinspektörer (övergångsvis), dels dricksvattenundersökare i vad avser deras fysikalisk-kemiska behörighet. OHA deltar också i utbildningen av toxikologer vid karolinska institutet och anordnar i samarbete med socialstyrelsen kurser för läkare och annan personal inom hälsovården med uppgifter inom OHA:s verksamhetsområden.

Vidare är OHA f. n. centralt laboratorium för undersökningar av dricksvatten och medverkar under socialstyrelsen i tillsyn, kontroll och utveckling av vattenundersökningsverksamheten i landet. I OHA:s åligganden som centralt laboratorium ingår också att handlägga frågor rörande undersökning av simbassängvatten. OHA utför även mot ersättning vissa undersökningar och analyser åt bl. a. hälsovårdsmyndigheter.

OHA har lokaler bl. a. i anslutning till hygieniska institutionen vid karolinska institutet och är i vetenskapliga frågor samordnad med denna institution. Som tidigare har nämnts är professorn i hälsovårdslära också föreståndare för OHA. Verksamheten vid hygieniska institutionen bedrivs i allt väsentligt i linje med arbetsuppgifterna vid OHA och i den mån arbetsuppgifterna sammanfaller, utnyttjas tillgängliga resurser gemensamt. Den verksamhet vid OHA som finansieras genom forskningsanslag och uppdragsmedel bedrivs också ofta i samarbete med hygieniska institutionen. F. n. genomförs ett flertal projekt gemensamt av institutionerna. Praktiska skäl avgör om medlen för sådana uppgifter disponeras av OHA eller av hygieniska institutionen. Integrationen med hygieniska institutionen underlättar rekrytering av personal till OHA. Vidare svarar hygieniska institutionen inom karolinska institutet för en väsentlig del av den vetenskapliga utbildningen inom miljömedicinens område.

Genom hygieniska institutionen, som år 1976 utsågs till ett världshälsovårdsorganisationens (WHO) samarbetscentrum rörande hälsoeffekter av miljön¹, deltar även OHA i WHO:s arbete rörande sådana hälsoeffekter. De båda institutionerna har sedan år 1978 den vetenskapliga ledningen för WHO:s globala mätprogram rörande metaller hos människan.

OHA är indelad i sex sektioner, nämligen en medicinsk, en sociologisk, en kemisk och två tekniska sektioner samt en undervisningssektion. Därutöver finns en administrativ enhet som svarar för avdelningens budget- och personalplanering, inköp av utrustning, intendentur m. m. Inom OHA anses den nuvarande sektionsindelningen olämplig, eftersom den inte är problemorienterad på ett sätt som motsvarar dagens komplexa miljöfrågor. Den forsknings- och undersökningsinriktade verksamheten bedrivs därför inom

¹ WHO Collaborating Centre for Environmental Health Effects.

tre arbetsgrupper (toxikologi, fysiologi med psykofysik samt epidemiologi), vilka har bildats över sektionsgränserna. Arbetet bedrivs också i mycket stor utsträckning i projektgrupper som har bildats över sektionsgränserna. I projektgrupperna ingår också ofta representanter för naturvårdsverket och karolinska institutet och andra institutioner. Som exempel på sådana projektgrupper kan nämnas grupper för metallforskning, studier av luktande luftföroreningar, trafikbullerundersökningar och studier av miljöpåverkan av bl. a. användningen av fossila bränslen samt studier av luftkvalitet i bostäder.

Den toxikologiska arbetsgruppen tar i samarbete med övriga delar av avdelningen fram erforderligt medicinskt-hygieniskt bedömningsunderlag till myndigheter och andra beträffande giftiga substansers verkan på människan. Den toxikologiska gruppen utvecklar också medicinska undersökningsmetoder och modeller som gör det möjligt att förutsäga toxiska effekter av olika substanser som släpps ut i miljön. OHA:s kemiska sektion ingår i den toxikologiska gruppen och är även ansvarig för dricksvattenfrågor inom OHA.

Arbetsgruppen för fysiologi med psykofysik har till uppgift att ta fram erforderligt psykofysiskt och fysiologiskt bedömningsunderlag för medicinska bedömningar av luftföroreningar, buller, klimat m. m. inom främst omgivningshygien och bostadshygien. Gruppen arbetar också med att utveckla metoder för studier av sensoriska och andra psykologiska och fysiologiska effekter på människan av kemiska och fysikaliska miljöfaktorer samt med att anpassa och förbättra tillgängliga metoder för kemisk-fysikalisk dosbeskrivning för att man med mätningar bättre skall kunna uppskatta effekterna av sådana miljöfaktorer på människan.

Den epidemiologiska arbetsgruppen har bildats delvis för att underlätta samarbetet mellan OHA:s sociologiska sektion och de epidemiologiskt verksamma projektgrupperna inom hygieniska institutionen. Forskningen inom arbetsgruppen är i princip inriktad på studier av hälso- och besvärseffekter till följd av yttre miljöpåverkan (t. ex. luftföroreningar inklusive tobaksrök, buller), varvid statistisk-epidemiologisk metodik med stark betcendevetenskaplig anknytning tillämpas. För sina studier utnyttjar gruppen bl. a. det s. k. tvillingregistret som byggts upp gemensamt av OHA och hygieniska institutionen. Detta register är att betrakta som ett epidemiologiskt basregister som utnyttjas för skilda ändamål, t. ex. för att belysa inverkan av förändringar i miljön och samspelet mellan sådana förändringar och arvsanlag.

OHA förestås av en avdelningsföreståndare och under denne en biträdande avdelningsföreståndare. Chef för sektionerna är den biträdande avdelningsföreståndaren och fem laboratorer. Avdelningsföreståndaren, biträdande avdelningsföreståndaren och de fem laboratorerna har alla vetenskaplig utbildning och tillsätts efter sakkunnigförfarande. Vid OHA tjänstgör idag ett åttioal personer.

2.2 Behovet av ett miljömedicinskt laboratorium

Enligt min mening kommer det i framtiden att ställas ökade krav på en väl fungerande samhällsservice inom det miljömedicinska området. Med samhällsservice avser jag tillgång till en sammanhållen organisation med såväl kunskapsuppbyggande som kunskapsförmedlande, idégivande och utredande verksamhet. Man känner idag till att förändringar i den yttre miljön på olika sätt kan påverka människan, direkt eller indirekt. Vad man däremot inte vet tillräckligt mycket om är vilka miljökomponenter som är särskilt riskabla, vilka grupper som är speciellt känsliga för sådan påverkan, på vilket sätt denna påverkan kan ge upphov till skador och hur vi skall kunna förebygga och förhindra icke önskvärda och främja önskvärda förändringar i människans miljö.

Enligt min uppfattning är det därför viktigt att centralt ha tillgång till resurser för en samlad bedömning av ärenden som rymmer miljömedicinska aspekter. Ett laboratorium med bred kompetens inom detta område markerar även statsmakternas medvetenhet om vikten av att miljömedicinska frågor belyses allsidigt. Det kan också underlätta t. ex. hälsovårdsnämndernas och länsstyrelsernas handläggning av sådana ärenden. Ett miljömedicinskt laboratorium bör därför ha som huvudsakliga uppgifter att bedriva långsiktig forskning och uppdragsverksamhet, bistå myndigheter och andra intressenter vid rådfrågning i löpande ärenden, besvara remisser m. m. inom den fysikalisk-kemiska miljömedicinens och den allmänna hälsovårdens område samt följa det internationella hälsovårdsarbetet, främst inom WHO:s miljömedicinska program. Ett sådant laboratoriums verksamhet bör i första hand omfatta de uppgifter som idag utförs vid OHA. Dessa uppgifter omfattar ärendehandläggning, forsknings- och undersökningsverksamhet, utbildning, kommittéarbete och sammanställningar av miljöfakta samt planeringsarbete, administration och basservice.

Beträffande OHA:s organisatoriska tillhörighet delar jag arbetsmiljöutredningens bedömning att OHA bör knytas till socialstyrelsen och där bilda ett laboratorium för miljömedicinska frågor. Syftet med OHA:s verksamhet är att studera miljöbetingade orsaker till ohälsa hos befolkningen och belysa kraven på en god miljö. OHA:s verksamhetsområde är således vidare än vad som kan sägas ligga inom ramen för såväl arbetarskyddsstyrelsens som naturvårdsverkets ansvarsområden. Däremot omfattas OHA:s verksamhet i sin helhet naturligen av det övergripande ansvar som socialstyrelsen har som central förvaltningsmyndighet för bl. a. ärenden som rör hälso- och sjukvården. Mot bakgrund härav förordar jag att OHA skiljs från naturvårdsverket och ombildas till ett fristående laboratorium knutet till socialstyrelsen. Jag kommer att i det följande bl. a. närmare beröra vissa väsentliga verksamhetsområden inom OHA, organisationen av det nya miljömedicinska laboratoriet samt laboratoriets anknötning till socialstyrelsen.

Som jag tidigare har redovisat har under beredningen av detta ärende även

övervägts huruvida laboratoriet för klinisk stressforskning vid karolinska institutet borde ingå som en del av ett miljömedicinskt laboratorium och därmed utsträcka detta laboratoriums kompetensområden till de psykosociala miljöfaktorerna. Laboratoriet för klinisk stressforskning utgör numera institutionen för psykosocial miljömedicin vid karolinska institutet. Möjligheten att på lämpligt sätt ta tillvara nämnda institutions erfarenheter och kunskaper övervägs inom regeringskansliet i samband med översynen av socialstyrelsens organisation m. m. F. n. remissbehandlas också betänkandet Psykisk hälsovård vilket har utarbetats av en arbetsgrupp inom socialstyrelsen med anledning av riksdagens begäran om utredning av den psykiska hälsovården (rskr 1969/70:333). Jag är därför inte beredd att nu ta ställning i denna del.

Det finns skäl att räkna med att de miljömedicinska frågorna kommer att få en ökad betydelse i det framtida miljövårdsarbetet. Nya krav kommer att ställas på den miljömedicinska verksamheten. Ökade insatser på produktkontrollområdet kommer att medföra en ökad efterfrågan också på laborativa resurser inom detta område. Härvid behöver hälsofarliga produkter i större utsträckning undersökas experimentellt beträffande sina giftiga egenskaper (toxikologiska undersökningar). Dessa hälsofarliga ämnen behöver studeras vad gäller deras omvandling i kroppen, effekt på målorgan och eventuell ansamling i organismen under långvarig och upprepad exposition.

Parallellt med de toxikologiska undersökningarna bör en epidemiologisk bevakning (befolkningsstudier) komma till stånd för att sådana miljögifter, som inte avslöjats i den experimentella laboratoriekontrollen skall upptäckas i tid. Då miljöproblem uppkommer kan också finnas behov av konsultinsatser för att stödja lokala och regionala organ i deras uppläggning av såväl kort- som långsiktig hälsoskyddsverksamhet. Vidare finns ett ökande behov av miljömedicinsk medverkan i samhällsplaneringen.

Inom energiområdet behövs bedömningar av de medicinska miljöeffekter som är förknippade med olika alternativ för att utvinna energi liksom av de bostadshygieniska konsekvenserna av olika åtgärder för att spara energi. Anspråken på sammanställningar och värderingar av in- och utländska undersökningsresultat som underlag för miljömedicinska dos-effektbeskrivningar kommer att öka. Sådant arbete har t. ex. stor betydelse för att fastställa normer för vatten- och luftföroreningar och för att på bästa sätt planera miljöfarlig verksamhet i förhållande till bostadsbebyggelse m. m.

OHA har redan nu ett utvecklat samarbete med ett stort antal myndigheter och organisationer. Genom dessa breda kontaktytor mot olika specialorgan bör det miljömedicinska laboratoriet ha möjlighet att på ett smidigt sätt överblicka en stor del av det miljömedicinska fältet och därmed kunna fungera som samordnare av miljömedicinsk information. Laboratoriet kan därigenom fungera som en central informationsförmedlare till såväl statliga, kommunala och landstingskommunala organ som privata företag och andra intressenter.

En ökad miljömedicinsk satsning gör det vidare nödvändigt att effektivt utnyttja de utbildningsresurser som finns hos OHA.

2.3 Resursbehov

OHA:s utrednings- och forskningsverksamhet täcker ett stort område, där framför allt toxikologisk, epidemiologisk, fysiologisk och psykofysisk metodik utnyttjas. Arbetet är ofta tvärvetenskapligt med insatser från medicinare, beteendevetare, kemister och tekniker. Som tidigare har nämnts ligger tyngdpunkten i avdelningens vetenskapliga arbete på metalltoxikologi och lungtoxikologi, sensoriska undersökningar av bl. a. luktande luftföroreningar och buller samt epidemiologiska undersökningar, särskilt undersökningar med utnyttjande av tvillingregistret. I samtliga fall, måhända alldeles särskilt inom metalltoxikologin, har de vetenskapliga arbetena fått internationell betydelse.

Till OHA:s uppgifter hör också att fungera som centralt laboratorium för undersökningar av dricksvatten. Kontrollen av konsumtionsvatten m. m. har behandlats av hälsovårdsstadgutredningen. I sitt betänkande (SOU 1978:44) Kommunalt hälsoskydd har kommittén inte tagit ställning till vilken lagstiftning som skall reglera kontrollen av konsumtionsvatten och som en följd därav lämnat frågan öppen vilken myndighet som på central nivå skall utöva tillsynen. Kommitténs betänkande har remissbehandlats och bereds f. n. inom socialdepartementet. Vidare har kommittén (Jo 1976:04) om den regionala laboratorieverksamheten helt nyligen avlämnat sitt slutbetänkande. Denna kommitté tillkallades för att se över frågan om den regionala laboratorieverksamheten inom livsmedelshygien, veterinärmedicinsk diagnostik, miljövård och näraliggande områden. Bl. a. skulle de krav som för olika ändamål borde ställas på dessa laboratorier undersökas. Vidare skulle prövas vilka organ som bör åläggas tillsynen över laboratorierna. Någon förändring av OHA:s roll som centralt laboratorium för undersökningar av dricksvatten bör enligt min mening inte ske, innan slutlig ställning tas till nu nämnda kommittéers förslag.

Enligt min bedömning är en väsentlig utbyggnad av miljömedicinsk verksamhet motiverad. I årets budgetproposition föreslås en ökning av forskningsmedlen inom högskolan. Denna satsning torde även komma den miljömedicinska forskningen till del.

Med utgångspunkt i vad som tidigare har redovisats angående OHA:s nuvarande verksamhet är det enligt min mening särskilt angeläget att följande arbetsområden inom vilka OHA har en speciell kompetens byggs ut och kompletteras.

OHA har viktiga kunskaper inom det *epidemiologiska* området. F. n. har OHA endast en högre tjänst för epidemiolog (laborator). OHA har kunnat bedriva en begränsad och huvudsakligen metodinriktad epidemiologisk verksamhet genom att forskare vid hygieniska institutionen biträtt OHA. Då

dessa forskare endast har haft tidsbegränsade förordnanden vid hygieniska institutionen har emellertid den epidemiologiska verksamheten vid OHA inte kunnat bedrivas med önskvärd kontinuitet. OHA har dock bl. a. genom sitt och hygieniska institutionens omfattande epidemiologiska basregister stora möjligheter att vidga verksamheten.

Genom ett forskarsamarbete med karolinska institutet och genom ett vidgat samarbete med socialstyrelsens statistiska byrå, statistiska centralbyrån och länsläkarorganisationen bör laboratoriets behov inom det epidemiologiska området bättre kunna tillgodoses. Jag vill samtidigt erinra om att såväl socialstyrelsens statistikfunktioner som länsläkarorganisationen berörs av den pågående översynen av socialstyrelsen. Förslag kan därför senare komma att läggas fram som påverkar dessa funktioner och det miljömedicinska laboratoriet.

OHA:s *toxikologiska* resurser är begränsade och avdelningen har idag ingen specialkunskap för att utföra toxikologiska rutinundersökningar i stor skala. Inom landet som helhet är de toxikologiska resurserna mycket begränsade. Svenska institutioner låter därför ofta utländska laboratorier och institut på kommersiell basis utföra rutinmässiga tester. Inom högskoleorganisationen har universitetet i Uppsala f. n. landets enda ordinarie professur i toxikologi, vilken är gemensam för den medicinska och den farmaceutiska fakulteten. Vid karolinska institutet finns en personlig professur i toxikologisk kemi inrättad. Naturvetenskapliga forskningsrådet har en professur i toxikologisk genetik, placerad vid universitetet i Stockholm. Vid livsmedelsverket finns ett toxikologiskt laboratorium med en professor som chef. Vidare finns en tjänst för professor i yrkestoxikologi inrättad vid arbetarskyddsstyrelsens arbetsmedicinska avdelning. Vid medicinska forskningsrådet finns en professur i toxikologi vilken är placerad vid karolinska institutet. I årets budgetproposition (prop. 1978/79:100 bil. 12 s. 550) föreslås att denna professur förs över till karolinska institutet fr. o. m. budgetåret 1979/80.

Som framgår av vad jag kommer att anföra i det följande bör laboratoriet i toxikologiskt avseende inrikta sig på analys och bedömning av gifter i den allmänna miljön. Toxikologin är ett synnerligen brett arbetsfält och OHA har hittills inte kunnat täcka viktiga delområden som t. ex. organisk-kemiska föreningars toxikologi och metabolism. Nästan alla kemikalier som finns idag är organisk-kemiska föreningar (kolföreningar). Enligt min mening bör därför det miljömedicinska laboratoriet inrikta forskningen även på denna typ av substanser. Laboratoriets kompetens för toxikologiska bedömningar av organiska miljögifter är idag inte tillräcklig utan behöver förstärkas.

OHA har genom sitt samarbete med hygieniska institutionen tillförts ett betydande kunnande inom vissa delar av toxikologin, särskilt metall- och inhalationstoxikologi. Av de nämnda professurerna i toxikologi är endast de vid arbetarskyddsstyrelsen och livsmedelsverket knutna till myndighetslaboratorier. Detta innebär att övriga myndigheter delvis blir beroende av högskolemyndigheternas prioriteringar och arbetsformer såväl vid bråds-

kande ärendehandläggning som i den långsiktiga planeringen. Enligt min uppfattning behöver resurserna inom landet i toxikologi därför kompletteras med en toxikologisk enhet inom det föreslagna miljömedicinska laboratoriet. För den medicinska riskbedömningen som utförs vid laboratoriet behövs en kombination av experimentell toxikologi och på epidemiologiska metoder baserad värdering.

Verksamheten vid det miljömedicinska laboratoriet förutsätts huvudsakligen vara inriktad på att skapa underlag för bedömningar av föroreningar i den yttre miljön och i bostäder. Detta innebär en betoning av studier av s. k. låg-doseffekter. Som exempel kan nämnas studier av gifter som ackumuleras i biologiska system (t. ex. tungmetaller) eller ämnen som akut eller subakut orsakar störningar i andningsfunktioner, slemhinneirritationer eller dålig lukt. Till skillnad från arbetarskyddsstyrelsens toxikologiska verksamhet, vars studier i första hand avser den yrkesarbetande befolkningen, skall det miljömedicinska laboratoriets verksamhet avse hela befolkningen, inklusive riskgrupper som barn, gamla och sjuka. Det miljömedicinska laboratoriet skall dock inte ägna sig åt livsmedel, med undantag för vatten, i avvaktan på att frågan om var dricksvattenkontrollen skall höra hemma löses. Den angivna huvudinriktningen för laboratoriets toxikologiska verksamhet bör emellertid inte hindra att även yrkes- och livsmedelstoxikologiska problem ibland studeras av laboratoriet, t. ex. när totalmiljöbedömningar behöver ske eller forskningstekniska skäl gör det naturligt att jämföra yrkesexponerade grupper med den allmänna befolkningen. Samråd bör då ske med den närmast ansvariga myndigheten, d. v. s. arbetarskyddsstyrelsen respektive livsmedelsverket.

På grund av toxikologins stora bredd måste den toxikologiska enheten ha som en av sina viktigaste uppgifter att medverka i samordningen av toxikologisk information och komplettera där så behövs med egna undersökningar på ett sådant sätt att myndigheterna tillförs tillfredsställande beslutsunderlag i viktiga giftbedömningsfrågor. Jag är medveten om att sammanställning och bearbetning av giftinformation är en arbetsuppgift som kräver resurser, inte minst av kvalificerade vetenskapliga bedömare. Laboratoriet bör sträva efter att inom ramen för tillgängliga resurser ha breda kontakter med in- och utländska forskare.

Jag utgår från att laboratoriets toxikologiska verksamhet kommer att bedrivas i nära samarbete med bl. a. naturvårdsverkets produktkontrollbyrå. Olika samarbetsformer bör härvid prövas. Jag vill i detta sammanhang även erinra om vikten av att laboratoriet tar tillvara möjligheterna till samarbete med den miljötoxikologiska arbetsgruppen vid Wallenberglaboratoriet vid universitetet i Stockholm.

Mot bakgrund av det nu anförda förordar jag att innehavaren av den professur i toxikologi som i årets budgetproposition föreslås bli överförd till karolinska institutet också skall vara enhetschef vid det föreslagna miljömedicinska laboratoriet. Härigenom kommer även laboratoriets kontaktyta

gentemot karolinska institutet att breddas.

OHA har vidare sårkunskaper för att behandla *allmänna medicinskt-hygieniska problem*. Detta begrepp innefattar här bostadshygien, samhällsplanering, personliga hygienfrågor och generella medicinska bedömningar av miljöstörande verksamheter (luftföroreningar och buller). För att studera dessa problem behöver OHA vetenskaplig expertis inte bara inom toxikologi och epidemiologi utan även inom psykofysik och fysiologi. Tillgång till sådan expertis är en förutsättning för att såväl kunna ställa upp medicinska krav för att förhindra skador och sjukdomar hos befolkningen som kunna ta hänsyn till befolkningens upplevelser av bostadsmiljön och den yttre miljön.

Under beredningen av detta ärende har bl. a. från olika myndigheter inhämtats synpunkter på det föreslagna laboratoriets verksamhet. Myndigheternas önskemål beträffande denna verksamhet faller till en inte obetydlig del inom det medicinskt-hygieniska problemområdet. Sålunda anser socialstyrelsen att det behövs bättre underlag för att fastställa gränsvärden för luftföroreningar i bostäder. Statens råd för byggnadsforskning önskar att studier utförs avseende hälsorisker som är förknippade med byggsystem och tätortsteknik. Statens planverk vill ha undersökningar av bl. a. lufthygien, ljus- och belysningskrav i boende- och arbetsmiljön.

Hälsovårdsfrågor som avser byggnader behandlas idag förutom av OHA bl. a. av statens institut för byggnadsforskning (SIB). Tonvikten är f. n. lagd på effekter av inomhusklimat och buller och gäller all byggd miljö, således inte bara bostäder. SIB sysslar f. n. inte med luftföroreningar i bostaden. SIB:s och det föreslagna miljömedicinska laboratoriets verksamheter inom detta område torde komplettera varandra.

OHA har även kompetens för *utbildning av hälsovårdspersonal* inom områdena för allmän hygien, epidemiologi, toxikologi och vattenhygien. OHA anordnar f. n. övergångsvis en ettårig utbildning av hälsovårdsinspektörer för att täcka samhällets behov av inspektörer fram till årsskiftet 1979/80, då de första hälsovårdsinspektörerna med utbildning på den nya hälso- och miljövårdslinjen inom högskolan utexamineras. Nämnda linje inrättades år 1977 på grundval av regeringens uppdrag den 26 februari 1976 till dåvarande universitetskanslersämbetet (UKÄ) att utarbeta utbildningsplan för utbildning av hälsovårdsinspektörer vid universitet i Umeå. Därvid skulle UKÄ beakta vad som anförts i prop. 1975/76:100, bil. 10 samt i en till regeringens beslut fogad, inom utbildningsdepartementet upprättad promemoria. I nämnda promemoria sägs bl. a. följande angående fort- och vidareutbildning av hälsovårdsinspektörer.

”Ansvaret och ledningen för fort- och vidareutbildningen av hälsovårdsinspektörer bör åvila samma högskoleenhet som har att svara för den grundläggande utbildningen. Detta får emellertid inte innebära, att vid en riksrekryterande utbildning som hälsovårdsinspektörsutbildningen all fort- och vidareutbildning skall förläggas till samma ort som den grundläggande utbildningen. I stället bör denna utbildning ges en geografisk spridning dels

för att vara så tillgänglig som möjligt för de studerande – yrkesverksamma personer med stark bindning till sin hemort – dels för att så effektivt som möjligt kunna utnyttja för sådan utbildning befintliga resurser vid olika högskoleenheter och andra inrättningar.”

Under år 1978 har undervisningssektionen vid OHA även genomfört 14 aktualitetskurser om en vecka i hälsovårdsämnen. Som exempel på sådana kurser kan nämnas kurser i ”Epidemiologin i hälsovårdsarbetet” och ”Hälsovårdens vardagsjuridik”.

OHA har således erfarenhet av såväl korta aktualitetskurser som annan påbyggnadsutbildning för högskoleutbildad hälsovårdspersonal. Utbildningsverksamheten riktar sig till personer som redan har en god grundutbildning inom området, t. ex. hälsovårdsinspektörer, länsläkare och vissa befattningshavare vid länsstyrelsernas naturvårdsenheter. I utbildningen behandlas praktiska frågeställningar av betydelse för hälsovårdsarbetet och tillämpat forsknings- och utvecklingsarbete inom området. Genom denna typ av utbildning får också OHA kännedom om aktuella praktiska miljömedicinska problem, vilket bidrar till att hålla avdelningens verksamhet inriktad på att åtgärda viktiga hälsovårdsproblem.

Det är viktigt att ett laboratorium som skall arbeta med utredning och forskning inom miljömedicinen genom utbildningsverksamhet kan föra ut kunskaper till den praktiska verksamheten. Utbildningen ger möjligheter att på längre sikt decentralisera utredningsuppgifter och därmed öka verksamhetens kapacitet. Inom OHA finns idag kompetens för att leda utbildning av nu nämnda slag. Jag förordar därför att de utbildningsresurser som idag finns inom OHA och som frigörs när den övergångsvis anordnade utbildningen av hälsovårdsinspektörer upphör t. v. används för sådan fort- och vidareutbildning när det gäller det miljömedicinska området som åsyftas i den tidigare citerade promemorian till regeringens beslut den 26 februari 1976. Vidare bör den nyss redovisade utbildningsverksamheten i form av kortare aktualitetskurser fortsätta även inom det miljömedicinska laboratoriet. Det miljömedicinska laboratoriet bör i dessa frågor samråda med universitets- och högskoleämbetet.

Statens naturvårdsverk har i skrivelse till den tidigare nämnda interdepartementala arbetsgruppen bl. a. framhållit det angelägna i att den kunnighet och erfarenhet i fråga om utbildningsverksamhet som finns inom OHA tas tillvara och utnyttjas för vidareutbildning i form av aktualitetskurser även sedan hälsovårdsinspektörsutbildningen har upphört. Vidare understryks vikten av att en del av dessa resurser även fortsättningsvis används för utbildning på miljövårdsområdet, enär dessa resurser utgjort en tillgång i verkets utbildningsverksamhet. Slutligen pekar naturvårdsverket på att medicinska och hygieniska aspekter får en allt större betydelse i behandlingen av miljövårdsärenden och att det därför är angeläget för verket att även i fortsättningen få utnyttja OHA:s kompetens inom detta område för utbildning av personal. Jag förutsätter att naturvårdsverkets behov av utbildning på

det miljömedicinska området tillgodoses av det föreslagna laboratoriet i den mån utbildningsansvaret inte faller på högskolan. Utbildningen inom andra områden av miljövården är i den mån den inte är en högskoleuppgift liksom hittills en uppgift som ligger inom naturvårdsverkets ansvarsområde. Laboratoriet är avsett att vara en gemensam miljömedicinsk resurs för ett flertal avnämare och bör inte specialinriktas mot problem inom socialstyrelsens verksamhetsområde. I jämförelse med innehållet i den nuvarande utbildningen av bl. a. hälsovårdsinspektörer vid OHA innebär den nämnda miljömedicinska inriktningen en begränsning av utbildningsverksamheten. De väl fungerande utbildningsresurser som idag finns inom OHA bör även fortsättningsvis i huvudsak hålls samman inom det miljömedicinska laboratoriet. Laboratoriet bör tillhandahålla utbildningstjänster åt sina avnämare omfattande planering, utveckling och genomförande av miljömedicinsk fort- och vidareutbildning i den mån denna utbildning faller utanför högskolans ansvarsområde. Det miljömedicinska laboratoriet bör även genom kurser och konferenser för hälsovårdstjänstemän ge aktuell information om forsknings- och undersökningsresultat samt informera om bakgrunden till ändrade anvisningar, normvärden m. m. För den fort- och vidareutbildning som inte omfattas av det miljömedicinska laboratoriets verksamhetsområde och som ligger utanför högskolans ansvar, bör vederbörande sektorsorgan ansvara, t. ex. naturvårdsverket och livsmedelsverket. Ett nära samarbete mellan det miljömedicinska laboratoriet och berörda myndigheter kommer liksom hittills att vara nödvändigt, eftersom det finns ett nära samband mellan miljömedicin och miljövärd i övrigt.

Enligt instruktionen (1965:792) för länsläkarväsendet (ändrad senast 1977:861) krävs för behörighet som länsläkare och biträdande länsläkare bl. a. tjänstgöring under minst ett och ett halvt år vid vetenskaplig institution eller annat organ för socialmedicin, omgivningshygien, epidemiologi, bakteriologi eller virologi. OHA saknar denna typ av utbildningstjänster för läkare och kan därför inte ställa till förfogande den utbildningskompetens som finns inom avdelningen vad avser områdena omgivningshygien och epidemiologi. Länsläkarväsendet utreds f. n. inom regeringskansliet. Jag anser det därför inte vara meningsfullt att nu föreslå att utbildningstjänster tillförs det miljömedicinska laboratoriet.

2.4 Organisation av det miljömedicinska laboratoriet

Mot bakgrund av OHA:s nuvarande verksamhet och vad jag har anfört angående inriktningen av verksamheten vid ett miljömedicinskt laboratorium föreslår jag att laboratoriet organiseras på följande sätt.

OHA skiljs från statens naturvårdsverk och ombildas till ett fristående miljömedicinskt laboratorium med socialstyrelsen som chefsmyndighet. Laboratoriets verksamhet bör ledas av en föreståndare. Jag återkommer i det följande till frågan om laboratoriets anknytning till karolinska institutet.

Det miljömedicinska laboratoriets verksamhet angår flera samhällssektorer och laboratoriet skall således, liksom idag sker vid OHA, lämna bistånd till ett flertal myndigheter. Avsikten med överföringen av OHA till socialstyrelsens ansvarsområde är därför inte att skapa ett socialstyrelsens miljömedicinska laboratorium. Socialstyrelsen bör dock som chefsmyndighet ha det övergripande ansvaret för laboratoriets verksamhet. Det är emellertid nödvändigt att övriga myndigheter som kan betraktas som huvudavnamnare av laboratoriets tjänster eller som viktiga intressenter i verksamheten får möjlighet att medverka vid planeringen av verksamheten vid laboratoriet. Det kan därför vara lämpligt att ett samrådsorgan med företrädare för bl. a. berörda myndigheter knyts till laboratoriet. Den närmare utformningen av de organisatoriska förslag jag nu har berört bör regleras i en instruktion för laboratoriet. Jag avser att senare lägga fram förslag till en sådan instruktion för regeringen.

I de frågor som rör det miljömedicinska laboratoriets kontakter med högskolesektorn har jag samrått med chefen för utbildningsdepartementet.

Som tidigare har nämnts samverkar OHA med karolinska institutets hygieniska institution och institutionens verksamhet bedrivs i allt väsentligt i linje med arbetsuppgifterna vid OHA. Professorn i hälsovårdslära vid karolinska institutet är också föreståndare för OHA. Samarbetet mellan institutionerna sker i projektgrupper med gemensamt utnyttjande av lokaler och apparatur.

Enligt min uppfattning har det vetenskapliga samarbetet mellan OHA och hygieniska institutionen varit av stort värde och bör därför fortgå utan hinder av OHA:s omorganisation.

Mot bakgrund av den tidigare redovisade bedömningen av OHA:s nuvarande verksamhet samt vad som anförts om inriktningen av verksamheten vid det föreslagna miljömedicinska laboratoriet föreslår jag att OHA:s nuvarande sektioner och projektgrupper bör bilda enheterna för allmän hygien, epidemiologi och toxikologi inom det miljömedicinska laboratoriet. Vidare bör en enhet för administrativa frågor inrättas.

Enheten för allmän hygien bör behandla frågor som hör till luft- och bullerhygien, bostadshygien och samhällsplanering, främst med utnyttjande av fysiologiska och psykofysiska undersökningsmetoder.

Enheten för epidemiologi bör studera frågor som rör medicinska och sociala effekter av kemiska och fysikaliska faktorer på grupper i befolkningen.

Enheten för toxikologi bör handha frågor som rör effekter av miljögifter på människan med tonvikt på studier av upptagning, omvandling och utsöndring av miljögifter. Vidare bör enheten i avvaktan på ställningstagande till tidigare berörda kommittéförslag fullgöra de uppgifter som laboratoriet t. v. har som centralt laboratorium för dricksvattenkontrollen i landet. Organisatoriska ändringar för denna del av verksamheten bör av angivna skäl anstå.

Som tidigare har nämnts bör verksamheten vid laboratoriet ledas av en föreståndare. Enhetscheferna bör med undantag av chefen för den administrativa enheten vara professorer. Chefen för den allmänhygieniska enheten bör även vara läkare. Tjänsten som enhetschef vid laboratoriets toxikologiska enhet bör som tidigare har nämnts förenas med den tjänst som professor i toxikologi vilken i årets budgetproposition föreslås bli inrättad vid karolinska institutet. Härigenom bör den toxikologiska verksamheten vid laboratoriet och karolinska institutet på ett smidigt sätt kunna samordnas.

Enligt min mening bör innehavare av tjänst som professor eller laborator vid det miljömedicinska laboratoriet vara skyldig att i tjänsten undervisa, handleda och examinera inom högskolan, företrädesvis inom forskarutbildningen. Innehavarna av nämnda tjänster bör därför tillhöra fakultets- och i förekommande fall sektionsskollegium i den högskoleregion där de är stationerade. Det bör ankomma på socialstyrelsen att i samråd med berörda högskolemyndigheter bestämma vilken fakultet/sektion som vederbörande tjänsteman skall tillhöra.

2.5 Personal- och anslagsfrågor för budgetåret 1979/80

Jag har tidigare redovisat mina förslag i fråga om det miljömedicinska laboratoriets organisation. Jag återkommer nu till de personal- och anslagsfrågor som bör tas upp i detta sammanhang.

Den nuvarande personalen vid OHA skall utgöra stommen i det nya miljömedicinska laboratoriets personalorganisation. I enlighet med vad jag har anfört i det föregående om organisationen av laboratoriet har jag beräknat medel för fyra tjänster för chef för enhet, varav en för enheten för allmän hygien, en för den epidemiologiska enheten, en för den toxikologiska enheten (befattningsarvode) och en för den administrativa enheten. Den nya organisationen medför att en tjänst som biträdande avdelningsföreståndare kan dras in. Medel har istället beräknats för uppdragstillägg för biträdande föreståndare. Medel har vidare beräknats för tjänster för en laboratorieläkare inom enheten för allmän hygien, en laboratorieläkare inom den epidemiologiska enheten, en laborator och en forskare inom den toxikologiska enheten och ett biträde för administrativa uppgifter. Jag har dessutom beräknat medel för vissa tjänster, bl. a. för djurhusverksamhet, som OHA och arbetarskyddsstyrelsen f. n. disponerar gemensamt. Dessa möjligheter upphör i och med att arbetarskyddsstyrelsen under hösten 1979 flyttar från karolinska institutets område.

Beträffande avtalsbara anställnings- och arbetsvillkor avser jag att ge statens arbetsgivarverk det förhandlingsuppdrag som behövs.

Vissa övergångsordningar torde bli nödvändiga i samband med omorganisationen. I den utsträckning som behövs bör regeringen i samband med genomförandet kunna föra tjänster på övergångsstat och meddela erforderliga övergångsbestämmelser. Riksdagens bemyndigande att vidta sådana

åtgärder bör därför inhämtas.

Det ankommer på regeringen att närmare besluta om den nya myndighetens uppgifter och organisation m. m. Jag har för avsikt att föreslå regeringen att tillsätta en särskild organisationskommitté för att förbereda dessa beslut.

Lönekostnaderna för det miljömedicinska laboratoriet för budgetåret 1979/80 beräknar jag till 9 228 000 kr. De sammanlagda kostnaderna för laboratoriets verksamhet under nämnda budgetår beräknar jag till 12 859 000 kr.

Den tidigare nämnda interdepartementala arbetsgruppen hade bl. a. till uppgift att föreslå programindelning av verksamheten vid det miljömedicinska laboratoriet och lämna förslag till ny anslagskonstruktion. I detta avseende skulle arbetsgruppen även överväga om den s. k. uppdragsmodellen kan tillämpas på laboratoriet. Vidare skulle arbetsgruppen beakta möjligheterna till ökad avgiftsfinansiering av verksamheten.

OHA tilldelas medel över förslagsanslaget X:III. Statens naturvårdsverk. Detta anslag är traditionellt uppbyggt av poster motsvarande kostnadsslag. OHA:s andel av anslaget fördelas sedan internt inom avdelningen. En särskild anslagspost i staten för naturvårdsverket tar upp utgifter för den uppdragsverksamhet som OHA utför mot ersättning. Enligt bestämmelse i regleringsbrev får denna anslagspost tas i anspråk med ett belopp som motsvarar 90 % av i verksamheten influtna inkomster. Ifrågasvarande inkomster redovisas över inkomstiteln Övriga diverse inkomster. De intäkter som här avses kommer från verksamheten med buller- och vattenanalyser. Verksamheten är beloppsmässigt av ringa omfattning. Vidare disponerar OHA och hygieniska institutionen vid karolinska institutet tillsammans över forskningsanslag och uppdragsmedel som tilldelas organisationerna på grundval av ansökningar. Enligt min mening bör avgiftsfinansieringen av det miljömedicinska laboratoriets verksamhet ökas i förhållande till den verksamhet som idag är avgiftsfinansierad inom OHA. Avgifter eller motsvarande bör härvid kunna införas såväl för reguljär verksamhet som för beställningsarbeten som skall utföras av laboratoriet.

OHA redovisar internt sin verksamhet på projekt inom ramen för ett antal program. Inom OHA är dispositionen av myndighetsanslaget decentraliserat till respektive forskargrupp i vad avser laboratoriekostnader och i viss mån inventarier. Varje sektion har dock vissa grundmedel som inte är projektbundna. Genom att knyta beviljade medel till särskilda projekt kan verksamheten styras. OHA tillämpar således en internbudget på projekt som avser att möjliggöra uppföljning av resursförbrukning och prestationer.

På förslag av regeringen i prop. 1976/77:130 har riksdagen antagit riktlinjer för modernisering av det statliga budgetsyste­met (FiU 1977/78:1, rskr 1977/78:19). Den tekniska omläggningen skall vara genomförd fr. o. m. budgetåret 1980/81. Mot bakgrund av den förestående budgetreformen förordar jag att medel för verksamheten vid det miljömedicinska laboratoriet för budgetåret 1979/80 anvisas över ett särskilt förslagsanslag. Jag har för avsikt att närmare

överväga möjligheterna att dels tillämpa programbudgetprincipen på det miljömedicinska laboratoriets verksamhet fr. o. m. budgetåret 1980/81, dels avgiftsbelägga verksamheter inom det miljömedicinska laboratoriet och utarbeta principer och former för detta. Inkomsterna i verksamheten bör liksom hittills redovisas över inkomstiteln Övriga diverse inkomster.

3 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att

1. godkänna att ett miljömedicinskt laboratorium med de uppgifter, som jag har angett inrättas den 1 juli 1979,
2. godkänna de av mig förordade riktlinjerna för organisation m. m. av det miljömedicinska laboratoriet,
3. bemyndiga regeringen att vidtaga de övergångsåtgärder och åtgärder i övrigt som behövs för att omorganisationen skall kunna genomföras,
4. till *Statens miljömedicinska laboratorium* för budgetåret 1979/80 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 12 859 000 kr.

4 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.

Innehåll

Regeringens proposition	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Utdrag av protokoll vid regeringssammanträde 1979-03-01	2
Proposition med förslag om inrättande av statens miljömedicinska laboratorium	2
1 Inledning	2
2 Föredragandens överväganden	4
2.1 OHA:s nuvarande verksamhet och organisation	4
2.2 Behovet av ett miljömedicinskt laboratorium	7
2.3 Resursbehov	9
2.4 Organisation av det miljömedicinska laboratoriet	14
2.5 Personal- och anslagsfrågor för budgetåret 1979/80	16
3 Hemställan	18
4 Beslut	18

